

Debreceni Ujság
1917/87

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidékre:
Egy óra 1 korona 80 fillér, negyedévre 3 korona, félévre 10 korona, egész évre 20 korona.
Megjelenik kivétel nélkül minden nap.

Felölőszerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Debrecen, Kossuth-utca 3. sz., I-ső emelet.
(Debreceni Elő Takarékpénztár-épület.)
Egyes szám ára 6 fillér.

Az orosz forradalom teljes győzelme.

Pétervár, Kronstadt, Kazán, Odessa, Saratov helyőrsége csatlakozott a forradalmi kormányhoz. — Sarrail balkáni seregének kétségbeesett halызete.

Az Oroszország belsejében történő események kerültek a világ érdeklődésének központjába; a német buvárhajóharc izgalmas eseményei és az Unio harcias kardcsörtetése háttérbe szorultak.

Még föltétlen bizonyossággal nem lehet tudni, mi történt az oroszok hátsó frontján, mert az orosz sajtó teljesen elnémult, az entente sajtója pedig érthető okokból nem ad tárgyilagos jelentéseket, azonban a svéd sajtónak mégis közvetlen és megbízható jelentései vannak az orosz forradalom méreteiről, mert Svédországnak közvetlenül, szárazföldi összeköttetése van — Haparandán át — Oroszországgal. Mióta a német buvárhajók elválták Oroszország tengeri összeköttetését az entente államaival, Oroszország egyedül Svédországon át érintkezhetett szövetségeseivel.

Hetek előtt hozták az első hírt az Oroszország belsejében járt svéd kereskedők, hogy az orosz birodalom nagyvárosaiban az általános elégedetlenség véres kitöréseinek forradalmi jellege van. A pétervári és moszkvai zendülésekről azóta egyre érkeztek a hírek svéd forrásból, azonban úgy látszott, hogy a lázongások za élelmiszerhiány következményei, nem pedig politikai jellegűek is. Annál megpőbbek a legújabb hírek, melyek arra mutatnak, hogy Oroszországon hatalmas, belső megrázkódás vihara vonul végig, melynek következményei egyelőre beláthatatlanok.

Oroszország utolsó forradalma a japán háború alkalmával tört ki és békére kényszerítette a világhatalmi ábrándokat kergető, cári hatalmat, mely azonban elég erős volt arra, hogy a forradalmat leverje és vérbe fojtja az orosz nép szabadságvágyait. A mostani háború méretei sokkal nagyobbak, mint a japán háború volt, veszteségei pedig összehasonlíthatatlanul véresebbek; a háború okozta nyomor is rettenetesebb, ami bent teljesen legyőngítette a cári hatalmat. Innen magyarázható a forradalom könnyű sikere.

Az orosz forradalmat a дума többsége szervezte a kormány ellen és kezébe vette Oroszország sorsának intézését. Még nem tudni, hogy a forradalom győzelme

a békepárt győzelme-e, mert a forradalom hullámai még nem jutottak el a frontra és csupán Oroszország belső kormányzását vette kezébe a végrehajtó bizottság, melynek élén a дума elnöke áll. Bizonyos azonban, hogy a hátsó fronton a forradalom teljes diadalt aratott és ha a cár el nem ösmeri a forradalom által teremtett új helyzetet, mely eddigi, korlátlan egyeduralmának rombadőlését jelenti, akkor a háborút nem folytathatja és külön békére kényszerül. Mindenesetre a legközelebbi napok, úgy lehet, teljesen tisztáznák fogják a helyzetet és az orosz belső forradalom következményei az orosz fronton is jelentkezni fognak.

Höfer jelentése.

Budapest, március 15. (Keleti harctér.) József főherceg vezérezredes hadseregarcvonala: Az ellenséges tüzérség helyenként élénk tevékenységet fejtett ki. Egyéb nevezetes esemény nem volt. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: Stanislautól északra Solostwintól délre rohamcsapataink sikeres vállalkozásokból százhát fogollyal, hét géppuskával és egy aknavetővel tértek vissza.

(Olasz harctér.) Az arcvonat egyes szakaszain a tüzérségi harc újra megélénkült. Az Asiagótól északra lévő arcvonalon ma reggel a huszonhetedik gyalogezred osztagai hóalagutakon keresztül a Monte Fornótól keletre lévő ellenséges árkokba hatoltak, elpusztították a fedezőket, jelentékeny véres veszteségeket okoztak az olaszoknak, két géppuskát zsákmányoltak és huszonkét alpinit ejtettek foglyul.

(Délkeleti harctér.) Vojusa mentén nem volt különösebb esemény.

Németország harcai.

Ludendorff első főszállásmester jelentése.

Berlin, március 15. (Nyugati harctér.) Esős időben a legtöbb szakaszon csekély volt a tüzérségi tevékenység. A Champagneban a 185-ös magaslat északnyugati lejtőjén Ripontól délre a franciák támadásai megsemmisítő tűzünkben nem tudtak kifejlődni. Somme területén és a Maas nyugati partján, ahol Cumierestől délre ügyes rajtaütéssel fényes nappal elfoglaltunk egy francia tábori őreágot, fel-

derítő előretörésekkel néhány foglyot szállítottunk be.

(Keleti harctér.) Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Witoniecnél és a Stochod mentén és Jammicinál a Dnyesztortól délre rohamcsapatjaink vállalkozásai teljes sikerrel jártak; több, mint 100 foglyot és több gépfegyvert és aknavetőt tudtunk beszállítani.

(Macedon arcvonat.) A Prespa-tó két partján és Monastirtól északra a franciák nagy erővel tegnap is támadásokat indítottak, amelyek ugyanolyan nagy veszteséggel és balsikorral végződtek, mint az előző napokon; a Cserna és a Doiran-tó között a többi antánt csapatok kisebb támadásait vertük vissza.

Az orosz forradalom.

Stokholm, március 15. Mint a pétervári távirati ügynökség jelenti, az orosz főváros lakossága már régebben izgatott volt és csendesen zugolódott a kormány ellen, mely messzemenő intézkedéseket tett a rend fenntartására és elrendelte a birodalmi tanács és a дума felosztását.

De a дума március 11-én tartott ülésén elhatározta, hogy nem tesz eleget a cári ukáznak és együtt marad. A дума többsége kimondta, hogy folytatja üléseit és Rodzianko dumaelnök elnöklése alatt azonnal 12 tagu bizottságot választott, mely ideiglenes kormányt nyilváníttat magát, átvette az ügyek vezetését. Az ideiglenes kormány az alábbi felhívást adta ki megalakulásakor:

„Tekintettel a súlyos helyzetre és a belső zavarokra, amelyek a régi kormányzati politikának köszönhetőek, a дума végrehajtóbizottsága kényszerítve érzi magát, hogy a közrend fenntartását a kezébe vegye. A hozott határozatokért való felelősség teljes tudatában a bizottság azon reményének ad kifejezést, hogy a lakosság és a hadsereg támogatni fogja súlyos feladatainak teljesítésében, hogy új kormányt teremtsen, mely a nép kívánságai iránt előzékenységgel viseltetik és a nép bizalmát élvezzi.”

Mikor a közhatalmat a дума végrehajtó bizottsága a kezébe vette, a főváros lázongó lakosságára és a pétervári helyőrségre támaszkodott, mely több, mint 30.000 emberrel teljesen egyesült a fölkelőkkel. A bizottság elrendelte az összes miniszterek letartóztatását és fogságra vetette. A дума a kormányt határozatilag nem létezőnek jelentette ki.

Ma, a felkelés harmadik napján, az

Lebrevu 1917/46

orosz főváros, melyben a rend gyorsan helyreállott, a дума végrehajtó bizottsága és a csapatok hatalmában van. A nép és a katonaság a dumát támogatják. Engelhardt képviselőt, aki a nagyvezérkarban ezredes, a végrehajtó bizottság Pétervár parancsnokává nevezte ki. A bizottság a lakosság, csapatok, vasutak és bankok vezetéséhez felhívásokat intézett, melyben felszólítja őket, hogy a normális életre térjenek vissza. Bromsky dumaképviselőt a végrehajtó bizottság megbízta a pétervári távirati ügynökség vezetésével.

Gent, március 15. Az oroszországi helyzetről a párisi lapok tudósítói lapjaiknak aggodalmas tudósításokat küldtek, melyekben hangoztatták, hogy a дума és a birodalmi tanács feloszlásának komolyabb következményei lesznek, mert a katonaság a tüntetőkkel érez. Közölték azt is, hogy a pétervári nép és katonaság nem tudja, hogy Londonban, Párisban és Rómában a kormányok az élelmezés nehézségeivel küzdenek és ebben nem kivétel Pétervár sem. Az orosz kormány nem merte felvilágosítani a népet szövetségei nehéz helyzetéről, aminek végzetes következményei lehetnek. (Lettek is.)

Hagaranda, március 15. Oroszországból visszatért utasok mondják, hogy Péterváron szombaton a nép barrikádokat emelt és az utcákon lövészárkokat ásott. Az összes munkásság részt vett az utcai harcokban. A kormány a дума elnapolásával álamcsnyit akart elkövetni, amit megtudott a дума többsége, mely az elmők útján a cártól értesült a kormány tervéről. A cár Galicyn miniszterelnök tanácsára írta alá a дума és a birodalmi tanács feloszlására vonatkozó ukázt.

Mikor a kormány által tervezett álamcsnyit nyilvánvalóvá lett, a дума többsége kimondta, hogy nem oszlik föl és csatlakozott a forradalomhoz. Így nyert a дума határozata forradalmi jelleget és így győzött a forradalom.

(Az események megértéséhez szükséges annak ismerete, hogy az utcai harcok már három napja tartottak, mikor a дума kimondta, hogy nem oszlik föl és 12 tagu bizottságot küldött ki a közhatalom gyakorlására, a rend helyreállítására és az ügyek intézésére. A дума végrehajtó bizottságát elismerte egy a harcoló forradalom, mint a vele szemben állt helyőrség. Ezért szüntek meg az utcai harcok és így állt helyre a rend.)

Kronstadt csatlakozása.

Stokholm, március 15. Mint a pétervári távirati ügynökség jelenti, Pepelajev és Taskin dumaképviselők a végrehajtó bizottság parancsára Kronstadtba utaztak, ahol a helyőrség az idegiglenes kormány rendelkezésére bocsájtotta magát, mire Pepelajevet Kronstadt parancsnokává nevezték ki.

(Kronstadt az orosz főváros kulosa és állandóan nagy helyőrsége van.)

Berlin, március 15. Mint a Frankfurter Zeitung jelenti Stokholmból,

Moszkva, Kazan, Saratov, Odessa és több nagyváros táviratilag közölte a дума végrehajtó bizottságával, hogy csatlakoznak a pétervári forradalomhoz és részt vesznek Oroszország belső felszabadításában.

Még nem látni tisztán.

Budapest, március 15. Bécsből jelenti a Pester Lloyd: Itteni diplomáciai körök a pétervári események politikai jelentőségéről tartózkodóan nyilatkoznak, mert még nincsenek itt a részletes jelentések. Különösen arról nincs jelentés, hogy a forradalom milyen irányban, milyen méretekben indult és melyik dumapárt szervezte? Még az sem állapítható meg, hogy a hadvezetésre és a háborus politikára minő hatást fog gyakorolni a forradalom. Nem bizonyos az sem, hogy a forradalom felidőzésében nem-e működtek közre angol és francia-kezek is? Az angol diplomáciának szoros összeköttetése a kadetpárttal a mellett szól, hogy az angol diplomáciának része van a forradalom felidőzésében.

Bécs, március 15. Az itteni sajtó az orosz forradalomról érkezett hírekkel kapcsolatosan megállapítja, hogy úgy bel- mint külpolitikai tekintetben csökkentette a forradalom. Oroszország tekintélyét, ellenálló erejét, megerősítette a hadsereg részére az utánpótlást, lerontotta a néphangulatot, kizárta a belső egyenlenséget és valószínűleg a belső villongás a külső frontkereteken is éreztetni fogja hatását. Nincsen arról se értesülés, hogy a főhadiszálláson tartózkodó cár miként fogadta a forradalom híreit?

Az utcai harcok halottjai.

Koppenhága, március 15. Megbízható értesülés szerint a pétervári utcai harcoknak ezernél több halottja volt és az összes kórházak tele vannak sebesültekkel.

Hogy tört ki a forradalom?

Stokholm, március 15. Mikor a dumatagok értesültek a дума elnapolásáról, a mi a feloszlásával egyértelmű, elhatározták, hogy erőszakkal is ellentállnak a feloszlásnak. A jobb szélső párt nem csatlakozott ehhez, **Bobrinszky gróf, a дума alelnöke a nemzeti párt vezére, lemondott tisztségéről.** Erre néhány óra múlva, mint egy jelre, kitért a forradalom. Minden jel arra vall, hogy egy jól szervezett katonai és polgári forradalomról van szó, amely kiterjed az egész országra. A cárnak azt a tanácsot adták, hogy maradjon a főhadiszálláson s odavitték a kis cárevicset is.

Kermansav elesett.

London, március 15. Az oroszok elfoglalták a Bagdad-Teheran közti uton Kermansavot, mely Bagdadtól 300 kilométernyire van.

(Kermansav Persiában van, elfoglalásának nincs jelentősége.)

Sarrail szorul.

Szofia, március 15. Itt nyugalommal és bizalommal várják az eseményeket. Sarrail tábornokot az áttörési kísérletre kétségbeesett helyzete kényszeríti. Sarrail az élelmezési nehézségeken akar kétségbeesett vállalkozásával segíteni. A múlt héten az entente már Görögország összes állatállományát és minden gabonakészletét rekvirálta.

Az angol gyapotkivitel.

Rotterdam, március 15. (Reuter-jelentés.) Az angol kormány betiltotta a gyapotkivitelt Angliából.

Liautey bukása.

Gent, március 15. Liautey francia hadügyminiszter bukásáról írják: Liautey hadügyminiszterrel a légi szolgálattal kapcsolatosan felvilágosítást kértek a kamarában. A miniszter azt kívánta, hogy e kérdésben ne folytassák a vitát, mert az újabb intézkedésekről még zárt ülésen sem beszélhet, mert nemzeti veszedelem származnék belőle. De a kamara többsége követelte a zárt ülést, melyen Liautey meg sem jelent, hanem beadta lemondását még a napirendi indítvány tárgyalása előtt. (Nem várta meg, hogy a kamara bizalmatlanságot szavazzon.)

Hindenburg előterjesztései.

Berlin, március 15. Vilmos császár a főhadiszálláson hosszantartó kiballgatáson fogadta Hindenburg vezérkari főnököt és meghallgatta előterjesztéseit.

Elsülyesztett hajó.

Hága, március 15. Az északi tengeren a „La Campina” gőzöst, mely a rotterdami kikötőt elhagyta és Angliába igyekezett, német buvárhajók elsülyesztették.

Egy postatiszt holttestét találták a vonatban.

Mi történhetett Rév és Nagyvárad között?

Tegnap éjszaka 2 óra után robogott be a kolozsvári vonat a váradi nagypályaudvarra. Az utasok leszállottak, — a Budapest felé irányított csomagokkal, pakokkal teli kétkerekű járművekkel utnak indultak a vasuti alkalmazottak a postakocsi elé, amikor az egyik vasuti ór fölnyitotta a paklikocsi becsukott ajtaját és tréfásan belóbázta a jelzőlámpát.

— Jó lesz ébredni. Régen Váradon vagyunk!

A hordárok éppen belóditottak két csomagot, amikor a vasuti ór elkialtotta magát:

— Gyilkosság! Ott valaki fekszik a postacsomagok közt!

Három vasuti alkalmazott ugrott föl egyszerre a vonat paklikocsijába. Lámpáikkal megvilágították a csomagok között kilátszó üres padlót, megrémülve látták, hogy a paklikocsi őrzetere kirendelt vasutitiszt arra bukva, mozdulatlanul és eszméletlenül fekszik a padlón. Vér nem volt körülötte, de a furcsa fekvéséből azonnal arra következtettek, hogy halott az ember.

Azonnal jelentést tettek a mentőközponthban, továbbá a nagypályaudvar rendőri különítményének is. Innen a rendőrségtől központba jelentették be a dolgot, azzal, — nem lehetetlen, hogy szenzációs bűntény történt a pakkocsiban, mialatt a vonat Rév és Várad között robogott az éjszakában.

Kolontáry János rendőrfogalmazó a halott vasuti tiszt irataiból megállapította, hogy Tóth László révi vonatfölvigyázó a halott. Hogy a halálát mi okozta ilyen titokzatos körülmények között, azt nem lehetett megállapítani, sőt azt se, mikor

URANIA
Péntek Szombat Vasárnap
Afalurossza
Tóth Ede népszenvedő, 5 felvonásban.
A film rendezte Pásztor Miklós. Főszereplők: Kürthy József, Andorfy Ida, Kertész Dessé, Jákó Amália, Medgyessay Jenő, Fraknói Ilona, K. Domján Mari, Andorfy Péter, Szóke Lajos.
Előadások kezdete 6 és 8 órakor
Vasárnap: Előadások kezdete: 8 órakor, 9,5 órakor, 11,7 órakor, 11,9 órakor.

Debreceni Ujság
1917/87

Állott be a halál. Kihűlt testtel találták meg az őrizetére bízott vonatok között. Ötven évesnek látszó ember. Kolb Géza vizsgálóbíró is úgy találta, hogy a holttesten külső erőszak nyomai nem látszanak. Mivel a postacsomagok, pakkok között sem fedeztek fel hiányt, megadták a temetési engedélyt és a hullaházba vitték ki a holttestet.

Színház.

Nősténytigris — állat a nőben. Gyönyörű koncepciójú, hatalmas alkotás kerül ma bemutatásra az Apollóban. A csökos éjszakák folytatása lesz a Nősténytigris című öt felvonásos dráma, melyben féktelen női szenvedély káprázatos jelenségei folynak le egy érdekfeszítő történet keretében. P. Menichelli játssza a főszerepet, aki igaz művészettel öltöztette fel leheletszerű látványt köntösbe az érzékiség megfestését. Graciusus könyedséggel siklik el az erotikus részletek felett. A fenségesen szép film-dráma ma 6 és 8 órai kezdettel lesz műsoron. Jegyeket előre árusít az Apolló pénztára, d. e. 10 órától.

A Falu rossza az Urániában. E ragyogó szépségű magyar filmatrakció, a mely diadalmas emléket állít a magyar népszínműirodalomnak, pénteken kerül bemutatásra az Urániában. A budapesti sajtó a Pesti Hírlap, az Ujság, Budapesti Hírlap, Magyarország, a Nap színházi híreikben konstataálták, hogy ezen film a moziévtáradnak feledhetlen, nagy látványossága marad. Kiváló rendezés, gyönyörű fotográfia, az elsőrangú színészek kitűnő játéka és a szépséges magyar tájak valóságos filmeseménnyé avatják ezen előadást. Az egész előadást a Falu rossza búhajós zenéje kíséri. Jegyélvétel reggel 9 órától. Telefon 12—51.

Ujdonságok.

Hitelesítő közgyűlés. A legutóbb tartott városi közgyűlés jegyzőkönyvét tegnap délután 12 órakor Domahidy Elemér főispán elnökletével hitelesítették.

A választók összeírása most van folyamatban a városháza közgyűlési termében. Az egyes kerületek összeíró munkálataiban tevékeny részt vesznek: a Csap-utcai kerületben Tatay Ferenc kir. törvényszéki bíró, Bőszörményi Imre, Illéssy Gyula, Tikos Imre, a péterfai kerületben Török Péter ny. tanár, Jobbágy Imre, dr. Erdőss Károly; a hatvan-utcai kerületben Komlóssy Dezső, dr. Szotyri Nagy Károly, Bakóczy Gábor és Szilágyi Bálint ügyvéd; a piac-utcai kerületben dr. Balkányi Miklós, F. Szabó Lajos, Jolsvay Imre és Kecskés István; a varga-utcai kerületben dr. Nyíry Ernő, Szepesi Albert; a Kossuth-utcai kerületben Pálffy Gábor, Handler Gyula, Trassy Géza, a mezősegi kerületben dr. Fejér Ferenc, Boldog István és Nagy Sándor. Mindon kerületben a munkálatok irányításában dr. Vass Károly fejt ki nagy szorgalmat és hozzáértést.

Az iparost. iskola felügyelő bizottsága tisztelettel tudatja az iparoktatás iránt érdeklődőkkel, hogy a fu iparost. isk. építő ipari szakcsoportjai téltanfolyamának záróvizsgálója folyó hó 20-án d. e. 9—11 óráig, a Pacsirta-utcai ideiglenes iskola helyiség III. sz. termében tartatik meg.

Az evang. illéregylet elnöksége az április 11-iki színházi előadás táncdarabjának szereplőit felkéri, hogy vasárnap tíz órakor jelenjenek meg próbára Ch. Pedcel Karola táncitanítónő lakásán.

A „Gönczy Egyet” hangversenyt rendező bizottsága tisztelettel tudatja, hogy a villanyvilágítással kapcsolatos hatósági intézkedés folytán, a március 17-én, szombaton d. n. fél 5 órára, az Apollóba meghirdetett jótékony célú előadás pontosan meg fog kezdődni. Egyszermind tudatja, hogy az esetleg ki nem váltott jegyek, szombat d. e. 11 órától kezdve az Apolló színház pénztáránál, a jelentkezőknek fognak eladatni. Tisztelettel a rendezőség.

A közellátási hivatal ismételtlen figyelmezteti a fűszerkereskedőket, hogy mindenfajta fogyasztási jeggyel a központi lisztirodában legkésőbb a következő hónap harmadikáig elszámolni tartoznak. Ezen időponton túl a lisztiroda a jegyeket nem veszi át és mindazok ellen, kik ilyen módon a jegyekkel nem számoltak el, kénytelen lesz a kihágási eljárást megindítani.

A záróra fenntartása. Minden félreértés elkerülése végett közlöm érdekeltekkel, hogy a m. kir. belügyminiszter urnak a tüzező anyagokkal való takarékosságról legutóbb megjelent 25001—1917. X. fő számú rendelete a m. kir. miniszteriumnak ide vonatkozólag kibocsátott 669—917. M. E. számú rendeletének 2. §-át, amely az egyesületek zárójáról rendelkezik, továbbra is minden változás nélkül érvényben hagyta. Ezen rendeleti szakasz értelmében tehát az egyesületeknek (Egyletek, társaságok, kaszinók, klubok stb.) mindazon helyiségeit, amelyek a tagok vagy vendégek összejövetelére, befogadására szolgálnak, továbbra is éjjeli 11 órakor be kell zárni. Rostás István rendőrfőkapitány.

Március 16. A háborús viszonyok miatt fényben, pompában nem gazdag, de a maga egyszerűségében is hazafias érzéstől áthatott ünnepély rendezett a főreáliskola önképző köre. Oláh Gábor önképző kör vezető tanár bevezetője után Falk László VIII. o. t., az önképző kör elnöke tartott ünnepi beszédet. Majd a „Talpra magyart” szavaltá Veress Sándor VI. o. t., Ferenczy Sándor VII. o. t. 1848-ról értekezett, Kupfer Géza VIII. o. t. szavalt. Majd egy jótékony célú aktus következett. Dr. Kardos Albert igazgató megkapó hazafias szöveget kísérete mellett egy hadizászló szegét vert be az iskola zászlójába. A Himnusz ájtatos hangja után véget ért az ünnepély.

Vasanyag kérelmek. Közlöm érdekeltekkel, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a vasanyagok forgalmának korlátozásáról szóló 777—1917. M. E. számú kormányrendelet 1. §-ban említett vasanyag szükségletre vonatkozó kérelmek előterjesztésének határidejét 1904—1917. számú rendeletével az 1917. évi március hó 18-ig meghosszabbította. Rendőrfőkapitány.

A 16-os huszárok a királynál. Bécsből táviratozzák: A király szerdán délután 3 órakor fogadta a Hofburg Gizellalaksztyályában a nevével viselő 16-os huszárrezred küldöttségét, amelynek tagjai voltak: Horváth ezredes, Brenneberg őrnagy, Szentkirályi százados, Pauly főhadnagy, egy őrmester és egy szakaszvezető.

A községi iskolaszék ülése. Március hó 16-án, pénteken déli 12 órakor a községi iskolaszék, mint ovodai felügyelő bizottság a városház kistanácstermében ülést tart. Tárgy: A Mester-utcai óvónő esküdtetele és egyéb folyó ügyek.

Halálhír. Vettük a következő gyászjelentést: Mélyszéges fájdalomtól lesújtott szívvel, de Isten bölcs akaratán megnyugodva, tudatjuk, hogy a felejtethetetlen jó férj, testvér, sógor, nevelő apa, nagybácsi és áldott emlékü jó rokon: polgár Császár Sándor békocs. tulajdonos munkás életének 53-ik, boldog házasságának 30-ik évében, hosszas gyöngéledés után, de különösen 3 hónapi súlyos szenvedés után folyó év március 15-én reggel 6 órakor csendesen elhunyt. Istenben boldogult kedves halottunk földi részét 1917. március 17-én, szombaton délután 2 órakor fogjuk a Belsőlegelő 130-ik számú házunktól, a református egyház szertartása szerint a Nagytemplomban tartandó predikáció után, a Csap-utcai temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyezni. Végelteségétől rokonainkat, barátainkat, jó ismerőseinket, az elhunytak pályatársait és jó barátait tájékoztatva szívvel meghívjuk. Debrecen.

1917 március 15-én. Áldás és béke drága poraitra! Bónatos neje: öz. polg. Császár Sándorné Szabó Sára. Testvérei: polg. Császár Ferenc (román fogoly) nejevel Tróger Annával és gyermekével, Császár Juliánna öz. Saju Lajosné gyermekével. Nevelt fia: Szabó András nejevel Kovács Erzsébettel. Sógora és sógora: öz. Tóth Andrásné, Fehértől János nejevel Tóth Juliánával és gyermekével, Tóth Sándor nejevel Kis Eszterivel. Számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetést Csúrka „Kegyelet” temetkezési intézet, Kossuth-u. 8. szám, rendezi.

Az entente meg akarja semmisíteni termésünket. A belügyminiszter rendeletben felhívta a hatóságokat, hogy a közönséget figyelmeztessék arra a veszélyre, a mely az ország termését idegen államok ügynökei részéről fenyegeti. A rendelet szerint az ellenséges államok ügynökei takarmány- és élelmiszerkészleteinket felgyújtás útján meg akarják semmisíteni, szarvasmarha- és lóállományunkat pedig takonykór terjesztésével igyekeznek kipusztítani. A tüzet 10—11 cm. hosszú és 3—3 és fél cm. átmérőjű kerek tokkal felszerelt hegyes végű üvegcsével idézik elő, az üveg valószínűleg folyadékot tartalmaz és különböző számok jelzik rajta, hogy az üvegcsék gyulékony anyag mellé helyezve, hány órán belül kapnak lángra. Az állatok megfertőzésére azt tervezik, hogy az ügynökök kutakba és itatókba takonykórbacillusokat dobnak, fehér tablettákban, amelyek valamivel kisebbek az aszpirinnál; ezekhez a tablettákhoz nem szabad kézzel nyúlni. A miniszter elrendeli, hogy ezt a készülő alattomos merényletet a nyilvánosság tudomására hozzák és figyelmezteti a közönséget arra, hogy aki ilyen dolognak tudomására jut, az tegyen azonnal jelentést a hatóságnak, mert különben bünpalástólásért 3—20 évi súlyos börtönbüntetéssel sújtják.

A szegény család részére adományt küldtek be lapunk kiadóhivatalába: Zöldi József, dobánygyári aligazgató tíz koronát, dr. Kardos Samu ügyvéd pedig öt koronát. Mindkét adományt rendeltetési helyére juttatjuk. Az esetleg további adakozók sziveskedjenek adományaikat egyenesen a szegény családhoz, Zugó-utca 6. szám alá küldeni.

A levágott kar pótlása. A párisi Martin jelenti Londonból, hogy O'Grady fiának sebesült karját egy angol sebészorvos amputálta és nyomban másikkal pótolta. Az új kar rövidebb ugyan három centiméterrel, de teljesen pótolja az eredetét.

Gyászjelentés. Mély fájdalomtól megtört szívvel, de Isten mindenható akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy felejtethetetlen jó nevelőanyánk, szeretett nagymamánk: néhai polg. öz. Juhász Györgyné született Zborai Mária folyó hó 14-én életének 87-ik, bus özvegységének 9-ik évében hosszas, de különösen 4 heti súlyos szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után csendesen elhunyt. Drága halottunk földi részét folyó

APOLLÓ
Ma, Pénteken.
Előadások 6 és 8 órakor rendező helyárral
P. MENICHELLI főszereplésével.
A csökos-éjszakák folytatása.
Nősténytigris
(Állat a nőben.)
dráma 5 felvonásban.
Titokzatos Vénusz
vígjáték 2 felvonásban.

Debreceni Ujság
1917/46

hó 16-án, pénteken délután 4 órakor fogjuk, a róm. kath. egyház szertartása szerint, a Szepesség-utca 32. számú házuknál tartandó bezen-telés után, a Szent Anna-utcai sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztaló ezért mise-áldozat az elhunyt lelküdvéért folyó hó 17-én reggel 8 órakor fog az Egek Urának bemutatni. Mely végzettségétre rokonjait és jó ismerőseinket tájékoztatva meghívjuk. Debrecen, 1917. március 14. Az örök világosság fényeskedjék neki! Egyetlen nevelt leánya: Szarka Ilonka fér-jével Simon Imrével. Unokái: György, Imre, József (harctéren), Ferenc és István. A temetési Po-herthói Béla temetkezési intézete Debrecen, Dégen-föld-tér 4. sz., rendezzi.

Milyen fémtárgyakat kell beszo-gáltatni? A közönség még mindig nincsen kellő-képen tájékozva aziránt, hogy milyen fémtár-gyak ennek rekvirálás alá. Utmutatásul itt kö-zöljük, hogy milyen fémtárgyak azolgáltató-dók be: Magánosok beszo-gáltatni tartoznak: nikkenfőzőedényeket, sárgarézmoszarakat, mo-zsártöröket, gyertyatartókat, vasalókat, tálcá-kat, sárgaréz habverőstöröket, vörösréz mosósü-töket. Továbbá be kell szolgáltatni: sülyeszit-helő és betolható tüzhelyüstöket, kályhaelőte-tek, parázstartókat, gyümölcsfőző (lekvár) üstöket vörösrézből vagy sárgarézből, sütőfor-mákat, önből készült korsókat, ürmértékeket, tálcákat, tányérokat, tálcákat, fedőket, kanala-kat és egyéb háztartásbeli tárgyakat, amelyek akár önből vagy öntözvekből készülnek. Ke-reskedők és iparosok üzleteikből be kell szol-gáltatni: ugyanezen tárgyakat, valamint két milliméternél vastagabb sárga- és vörösréze-lemezeket, sodronyokat, csöveket, sárgarézajtó-killenseket, kulcsimeket, söntestálcákat, des-ka sárga- és vörösrézorgácsot minden fémből, kivéve alumíniumot, mindenemű leszerelt fémtárgyakat úgy sárgarézcsapokat, kutszerel-vényeket, önből és ölből készült cikkeket, valamint eredeti tömböket, ón és öntözveket, gyertyaformákat, söntescsapokat, orgonasipo-kat, syphonfejeket, betűfémeket, horgany, alu-mínium stb. tárgyakat.

A Hadseregélyző Hivatalba a következő adománnyok folytak be: Segélyeztetve: dr. Freund Jenő koszorúmegváltás 50 K, Tankó Gizi jegymegváltás 2 K, Magyar Államkassza Hitelbank 40 K 60 f, idős Tamás Ferencné 6 K, Augustia szanatórium tisz-tikara által rendezett hangverseny jövedelmének egyharmadrésze 100 K, Ipar és Ker. bank 20 K 89 fillér, Egyetem kor-elbácsolásának feltöltésének 200 K 50 f, Szőlőművelés igazgató 10 K, H. M. N. 2 K. — Vak katonáknak: Kerekes Lipótné 5 K, Rokkanti katonáknak: Sesztli Emil 5 K, Neubauer Sándor 3 K, Reinsann Marion 2 K, Bugnyár Ri-chárd 2 K, Nagy Terka 2 K, Egmann Lenke 2 K, Hadiárva javára Janovich Miklós 44 K 50 f, kath. gimnázium 3 K, Nemesszívó adományokért ezuton mond közönséget a Hadseregélyző hivatal. — Ingyen tejjerselyekhez legtöbbet gyűjtött Torday Béláné Irén 116 K 93 f, legtöbbet tartalmazó per-selyek 386. sz. Sándor Juliska 37 K 73 f, 384. sz. Salvator-kórház 37 K 68 f, 389. sz. örv. Knics Ár-pádné 13 K 20f.

Elusztott partok. Stockholmi jelenté-sék szerint vasárnap a délnyugati svéd partokon, a Kattagattnál, Laholm kikötő-ben borzalmas szerencsétlenség történt, amelynek rézeteit még nem lehet meg-állapítani. Az egész jégöv Laholmtól Pal-kenbergig és Warbergig hirtelen mozgás-ba jött és a nyílt tenger felé uszott. Hetten-etes vihar szakította el a jéget az egész part mentén. Sok halála, száz ember, a kik a jégen tartózkodtak, észrevették, hogy hirtelen elszakadtak a szárazföldtől és fokozódó gyorsasággal a nyílt tenger felé rohannak. A közeledő éjszaka miatt nem indulhatott meg a mentés. Másnap reggel a svéd hadihajók parancsot kap-tak, hogy az uszó jégszigetet keressék fel. E közben a vihar teljes erejével újból ki-tört annyira, hogy a hadihajók indulása-kor attól félték, hogy a jégtáblán már csak halottakat találnak.

Somossy László cég, Hajdúvármegye szá-lítója. A Debreceni Háztar gyönyörű készit-ményeknek kizárólagos raktára. Blousok, ru-bák, párnák, kiegészítők, stb., stb. Tekintse meg a kirakatot.

Blattner Kálmán tükör és képketret léc árúgyarában készült gyönyörű kivitelű mo-dern, natur képketret lécekből keretozéseket olajfestményekhez, fényképekhez, nagyitá-sokhoz legolcsóbban elvállalja Blattner Gyu-la-cég képketretelési vállalkozó, Royátiál szem-ben. Telefon 463.

Csárdáskirályné, Harom a kislány, Végre egyedül, Csokoládé katoná, gyönyörű operett zenék kaphatók Antalfynál, Szent Anna 13.

Központi fűtéssel és melegvíz ellátással 5 szobás utcai lakás mellékhelyiségekkel együtt folyó évi május 1-ére kiadó. Ferenc József-ut 34. szám alatt.

Irodába kisasszonyt keresünk jó kéz-írással, gyakorlatiattal bírók előnyben része-sülnek. Írásbeli ajánlatokat kér Hegedűs és Sándor könyvkereskedés.

Zöldsegtermesztés 1.50, Virágtermesztés 1 K, Nyultenyésztés 2.—, Baromfitenyésztés 50 fillér, kaphatók Antalfynál, Szent Anna 13

Dr. Láng-téle szanatóriumba felvételnék — elimo és ragályos bajok kivételével — hármaly betegségekben szenvedők. Röntgen el-ektromos gyógyeszközök. Modern műtőte-rem Tudakozódásokra az intézet készséggel szolgál felvilágosítással. Cím: Dr. Láng-téle szanatórium. Debrecen, Kossuth-utca 39. sz.

Legujabb. A 16-os huszárok Zita királynénál.

Bécs, március 15. Zita királyné már-cius 14-ikén fogadta a 16-os huszárezred küldöttségét, amelynek tagjai: Horváth ezredes, Brännenberg őrnagy, Szentkirályi kapitány, Pauly főhadnagy, egy őrmes-ter és egy szakaszvezető tábori egyenru-hában jelentek meg. Horváth ezredes meg-köszönte a kitüntetés, amely az által érte az ezredet, hogy Zita királyné lett a tu-lajdonosa s ányujtotta neki az ezred disz-jelvényét. A királyné kegyesen fogadta ezredének hódolatát, szívesen elbe-szélgetett a küldöttség tagjaival, érdeklődött kitüntetésük iránt s megkérte őket, hogy tolmácsolják ezredének leg-jobb kívánságait.

Esti jelentés.

Berlin, március 15. A Wolf-ügynök-ség jelenti este: Keleten és nyugaton nem történt különös harci esemény.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szög hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A dél-után négy óra után feladott hirdetések díja szá-vanként nyolc fillér. — A Vasárnapi szám részéve feladott legkisebb hirdetés tíz szög egy korona. Minden további szó tíz fillér.

Ajánlat

Margit-fürdő minden osztálya márc. 16-tól mindennap nyit-va. 2715

Egy csinosan butorozott szo-ba azonnal kiadó. Kos-suth-ut. 18., keresztépü-let. 2773

Kiadó termő szőlő föld, telé-ben, a Bocska kertben, kisebb parcellákban, a vasúti állomás mellett, a sorfövek beültetettek veteményekkel. Gállicot a garmeteréhez a tulaj-donos adja. Cím a ki-adóhivatalban. 2771

Telendi-fürdőbe mindennap női gőz és kád fürdő kapható. Va-sárnap férfi gőz egész nap. 2709

Olcsó cipők és harisnyák kap-hatók Arany János-ut-ca 36. udvarban. 2748

Egy csinosan butorozott — szoba, esetleg teljes el-látással azonnal kiadó. Magos-ut. 16. 2765

Forgalmas utcában egy régi jöme-netű fűszerüzlet, be-rendezéssel május 1-re kiadó. Értekezhetni: Te-leki-ut. 17. sz. 3565

Mindenféle divatos szövet és se-lyem gombok áthuzását olvállalom. Péterfia-ut. 32. udvari lakás. —

Kiadó azonnal, különbejáratu, tiszta butorozott szoba. Egyház-tér 5. 2827

Árkaméz, pergetett, kapható, ki-sebb-nagyobb mennyi-ségben. Geiger Béla — nagy méhezésében. — Piac-utca 24. III. eme-let. Telefon 925. 2831

Nőstina fiatal megjelenésű, fiatal ember, leveleket „Ha-zsaszag” jellegre kiadó-hivatalba. 2824

Kereslet

Aranyat-erzstöt, brilliánt, zalogjegyet vesz, meghívásra ház-hoz is elmegy Steiner Mihály, Csokonai-ut. 32.

Gépkészlő és kocsisok jó fizeté-sel azonnal felvételnék. Teleki-utca 100.

Házfelügyelő aki kázan kezelési, víz-vezetési és villany be-rendezési munkálatok-ban szaképpézettséggel bír — felvételnék. Ferenc József-ut 23-24. sz. a.

Jó női munkás cipész segédek felvétel-nék. Széchenyi-utca 50. 2806

Varrónő ki olcsón vállal munká-t, hazakhoz is el-megy. Széchenyi-utca 38 2805

Pénztárosnő vagy irodába állást ke-res. Kigyó-utca 13. sz. 2779

Tanulóleány felvételnék Buray nővé-rek női ruha varrodá-jában. Rákóczi-ut. 19. 2774

Ügyes kifizető és boltiszolga azonnali belépésre fel-vételnek. Csillag Arthur, könyvkereskedésben. 2768

Laboránsnak ügyes becsületes nő fel-vételnek Josa és Jóna drogeriájában, Kossuth-utca 6. 2769

Egy szőlő munka vezető ke-restetnik a Bocska szőlő-be. Cím a kiadóhiva-talban. 2702

Egy rőfös és divatru szak-mában segéd állást ke-res. Cím a kiadóhiva-talba kér. 2808

Egy borhőlyeged felvételnék. Bethlen-ut. 29. 2816

Nőtisztviselő kereskedelmi végzet-téssel, aki perfect gép és gyorsíró, állandó al-kalmazást nyerhet a Gazdak Biztosító Szö-vekezeténél, Piac-ut 26. (Városi bérpalota.) 2821

Keresek megvételre egy kisebb asztalkonyhát. Sziv-ut. 5 2822

Modern 4 szobás lakást keresek helyvárosban, valamint nyílakást, villanyos kö-zelében. Máius elséjére. Cím a kiadóhivatalban. 2823

Bejárónő délutáni órákra könyv-vel kerestetik. Fazekas Mihály-ut. 7. sz. 2836

Hírlalóba kondást keresek. Teleki utca 7. 2828

Régi helyegakért, valamint árvizes, hadi, koroná-zási helyegakért sok nényt kan. külfide Har-math tüntvüzlet, Fű-vészkeret 14. címre. 2812

Egy fiatal leány mindenes helyvárosnak felvételnék. Batványi-utca 10. sz. étkende. 2839

Borj megvételre keresek, — nagyobb mennyiséget. Hatvan-utca 30. II. ud-var. 2868

Forhajas szőlővesztés megvételre keresek Márkus Jenő : vendéglős. Telefon 177 szám. 2837

Nem főző, mindenes felvételnék József kir. herceg-ut. 4. — keresztépület. 2841

Tisztoséges ügyes, mindenes leány, könyvvel, azonnali be-lépésre kerestetik. Szent Anna-utca 9. sz., emelet 2816

Elveszett egy fekete ridikül, — orvudokozó hűködéségi adónyugtákkal, az állomástól a Miklós-utcaig. Szives megtaláló illő jutalomban részesül, — ha Vörösmarty-utca 16. alá visszahozza. — Ugy sem veheti semmi hasz-nát. 2825

Mindenes bejárónő felvételnék — kosszttal. Péterfia 32. 2820

Fodrászsegéd állandóan vagy kisezti-teni felvételnék. Bejé-nyesi Sándor, Hatvan-utca. 2810

Csösz kerestetik a Csörökert-ben. Értekezhetni lehet helyben. Juhász Sándor nál. 2815

Felost keresek hajali tanyára Értekezhetni Gerstner Kálmán fűszerkereske-désében, Széchenyi-utca 2811

Takarítónő a délelőtti órákra fel-vezetek. Rákóczi-utca 7. szám. 2817

Eladás

Középnagyságu keményfa matt írósz-tal eladó. Sziv 11. 2790

Eladó ház, 2 szoba, 2 konyha tveges szafettli, sertés-olaj, szőlős kerttel. — Barcsay-telep 12. szám. Értekezhetni Csapóutca 99. örv. Szarvánál. — Bercsényi-utca 17. sz. ház is eladó. Értekez-hetni ugyanott. 2787

Eladó kitűnő vendéglői spór. Fyvetem lávéház tulaj-donosnál, Péterfia 56. szám. 2793

Egy vargona jegyanya nyírta 60 éves eladó. Hajdu-hadházon. Cím a kiadó hivatalban. 2791

Stráfkocsi féderes 1—2 lóra, ujjit-va eladó. Ferenc József-ut 71. butorüzlet. 2869

Eladó 1 drb. marokrató orató-gép, egy éves, 1 drb. szálmafonó gép, fon — minden vastagságban, 60 méter hosszú. És 1 drb. Sárinasajtó gép, jó állapotban levők, jutá-nyosan. Bözörményi-ut 18. sz. 2818

Két pár női cipő, leány — kosszttal eladó Hunyadi utca 24. I. emelet. 2832

Fehérselyem alj 50 kor. Csecsemő holmi eladó. Vigkedvő Mihály 39. 2880

Eladó Hatvan-utcai kerti szőlő (Gyepi-sor 28) csinos lakházzal. Vételre 5000 korona, azonnali fizet-nél esetleg olcsóbb. Értekezhetni lehet — Bethlen-utca 1. alatt. Szotyri házban.